

Skandinaviens Stjerne.

Organ for de Sidste-Dages Hellige.

Sandheden, Kundskaben, Dyden og Troen ere forenede.

Pr. 8.

Den 15de Januar 1894.

43de Aargang.

Tale af Eldste Charles L. Olsen,
holdt i de Sidste-Dages Helliges Forsamlingslokale, Krystalgade 24, København,
Sondag den 17de December 1893.

Jeg kan i Sandhed sige, at jeg føler en dyb Ædmighed lige overfor min himmelske Fader, naar jeg skal staa frem for mine Medmennesker for at tale angaaende Evangeliets Principer, og mit Ønske er, at jeg maa være Gjenstand for Eders Tro og Forbønner til vor himmelske Fader, saa at hans Aaland kan vejlede mig til at utdale de Ting, som ere i Overensstemmelse med hans Vilje.

Vi vide, at det Evangelium, som de Sidste-Dages Hellige forkynde, er anderledes end det, der bliver fremstillet af Andre — de saafaldte men selvvalgte Ordets Tjenere. Den væsenlige Forskjel mellem os og andre religiøse Samfund er denne, at vi ere de Eneste, som paastaa at have Fuldmagt fra Himmelens Gud formedelst Aabenbaring til at forvalte hans Evangeliums Anliggender. Vi tro, ja vi vide med Bisped, at vi have denne Myndighed, og at vores Handlinger i denne Retning ere anerkjendte af Gud;

og ligeledes forstaa vi ved at læse den hellige Skrift, at denne Fuldmagt kun kan erholdes igjennem direkte Aabenbaring fra Gud.

Vi vide Alle, at der er mangfoldige religiøse Samfund eller Sekter, og at deres Prædikanter i Negelen ere Saadanne, som for en vis Betaling prædike det, der passer deres Tilhørere bedst; med andre Ord, for Bindings Skyld tale det, der kildrer i deres Tilhøreres Øren.

Menneskene have gjort Evangeliet til en Handelsvare, som man efter Omstændighederne kan lave om paa; de mene, at det har mindre at sige, om man trækker Lidt fra eller legger Lidt til den Lære, som vor Frelser Jesus Kristus forkyndte, da han vandrede her paa Jorden.

Førleden gav et af vores Medlemmer mig et lille Skrift i Haanden, hvorpaas der som Overskrift stod: „Hvad Jesus lærte.“ Det er ikke min Hensigt i Aften gjenemgaaende at droste Alt; hvad der i

dette Skrift fremstilles som Noget, Jesu lært, men jeg vil kun hentyde til een Branglære, som det indeholder, og jeg haaber, at det vil tjene de Sidste-Dages Hellige og alle jandhedssøgende Mennesker som et Bink, saa at de ikke lade sig bedrage af falske Værdomme, hvor de end komme fra.

Den Branglære jeg vil hentyde til, og som er saa almindelig i den saaledte „kristne“ Verden, er den, at Menneskene ere aldeles ude af Stand til selv at gjøre endog det Mindste for deres egen Frelse — Alt skal ske ved Naade, uforstyrldt, usortjent af noget Menneske. Skriftet, jeg har nævnet, siger herom: „Thi først naar man indjer, at et Menneskes egen Vilje ikke formaar at frelse ham, først da vil man kunne forstaa at et Menneskes Uvillighed ejheller kan forhindre den almægtige Skaber deri.“ Bidere figes der i dette Skrift: „at et hvert Menneske — enten her eller i det næste Liv — af Kjærlighedens Land vil blive draget til at forenes med ham (Jesus) — gennem Gjenfødslen — og Alle saaledes blive frelste og salige — uden Betingelser.“ Det bør maatte bemærkes, at i det samme Skrift betegnes Gjenfødsle med „Hjertesorndring.“

Nu kommer Spørgsmaalet: Er dette, hvad Jesus lært? Bidende, at vi have den hellige Skrift, der indeholder Jesu Værdom, paa vor Side, svare vi uforbeholdent: Nej, tværtimod! Med亨syn til Maaden, hvorpaa Menneskene kunne opnaa Frelse i Guds Rige, havde Jesu Lære til Grundlag visse Betingelser, som det absolut var nødvendigt for Menneskene at efterkomme, der som de vilde forvente at erholde de Belsignelser, som følge Adlydelse af Guds Bud og Love.

Da Frelseren udsendte sine Apostle, lært han dem saaledes: „Hvo, som

tror og bliver dobt, skal blive salig; men hvo, som ikke tror, skal blive fordonit.“ (Mark. 16, 16.) Da Farsjæeren Nikodemus kom til Jesus — formodentlig for at høre hans Lære angaaende Frelsningssplanen — sagde Jesus: „Uden Naogen bliver født af Vand og Aand, kan han ikke indkomme i Guds Rige.“ (Joh. 3, 5.). Han sagde endvidere, at den, som gør Guds Vilje, skal indgaa i Himmeriges Rige. Dette var, hvad Jesus lært, og hvem vil bestride, at der her netop fastsættes Betingelser for at blive frelst?

Bed at lære den hellige Skrift finde vi, at Herrens Apostle og Disciple lært de selv samme Principer som Mesteren selv, og vi kunne ikke finde noget Bewis for, at der nogensinde er lovet dem Frelse, som ikke selv ville arbejde eller gjøre Noget for at opnaa den.

Det er almindeligt bekjendt, at Grundvolden, hvorpaa de forskjellige religiøse Partier bygge deres Lære om Frelse, er lavet af saadanne løsrevne Skriftsteder som disse: „Af Naade ere I frelste formedelst Troen,“ „tro paa den Herre Jesus Kristus, saa skal Du vorde salig“ o. s. v.

Vi, de Sidste-Dages Hellige, forstaa ogsaa, at Tro er absolut nødvendig, thi den er det første Princip i Jesu Kristi sande Evangelium, og vi have Alle lært fra Bibelen, at uden Tro er det umuligt at behage Gud. Vi forstaa ogsaa, at det er ved Guds Naade og hans store Missundhed, at vi ere blevne delagtige i den Forsoning, som Jesus tilvejebragte for vores første Forældres Overtrædelse; og ligeledes forstaa vi, at det er ved vor himmelfste Faders Naade og Barmhjertighed, at en Plan er beredt, som vil lede os til Frelse og Ophøjelse, derjom vi følge den; med andre Ord, at Evangeliet er givet Menneskene, saa at de ved at adlyde det,

ville være i Stand til at faa Forladelse for deres egne Synder og saaledes blive salige og frelste.

Men vi paastaas, at Ingen vil blive frelst ved Troen alene, men ved Gjerninger, forenede med Troen. Denne Lære er bibelsk; den er kristelig; og jeg tager mig den Frihed at sige, at den eller de, som lære det Modsatte, ere afvegne fra Kristi Lære, og jeg advarer mine Brodre og Søstre i Særdeleshed saa vel som alle oprigtige Mennesker, der soge efter Sandheden, mod at sætte Tro til saadanne, som tilbynde dem Frelse uden Betingelser eller Bilkaar.

Paulus lærte, at Gud „skal betale hver efter hans Gjerninger.“ Jakob opfordrede ligeledes sine Medmennesker til at være „Ordets Gjørere og ikke alene dets Hørere.“ Læser Jakobs almindelige Brev, 2det Kapitel. I vilse der se, hvor tydeligt han sildrer den Tro, som er gavnlig for En. Han siger udtrykkelig, at „et Menneske retfærdiggjøres ved Gjerninger og ikke ved Troen alene.“

Men at Afvigelser fra den rette Tro skalde finde Sted, er tydeligt; dette se vi ved at læse inspirerede Mands Udtalelser, desangaaende. Herved hentyder jeg ikke blot til det store Fraafald, som der var profeteret skalde komme, men til de mange Vibsfarelser, der ere blevne lært af dem, som for en pasjende Bon have paataget sig selv det Hverv at sørge for deres Næstes Sjæl.

Det er noget Ejendommeligt deri, at naar Herrens Evangelium har været paa Jorden, har det i Reglen modt stærk Modstand, — det har altid været og er en haard Kamp for dem, som have anammet Evangeliet, thi den Oude forsøger stedse ved utallige Kunstgreb, at lede dem paa Afveje.

Denne Tingenes Tilstand er ingen.

lunde ny. Erfaringen, som Apostlene i gamle Dage vandt, lignede i mange Henseender meget den, de Sidste-Dages Helliges Missionærer blive befjendte med. Vi lære saaledes, at endog saa langt tilbage i Tiden, som da Apostlene vandrede paa Jorden, var der Nogle, som forvendte det sande Evangelium og prædikede noget helt Andet. Derfor udbryder Paulus i sit Brev til Galaterne, 1ste Kapitel: „Jeg undrer paa, at I saa snart lade Eder afvende fra den, som kaldte Eder ved Kristi Naade, til et andet Evangelium! Enddog der er intet andet, fun er der Nogle, som forvilde Eder og ville forvende Kristi Evangelium. Men dersom endog vi eller en Engel af Himmelten prædiker Eder Evangelium anderledes end vi have prædiket Eder det, han være en Forbandelse... Jeg bevidner Eder, Brødre, at det Evangelium, som er prædiket af mig, er ikke Menneskelære; thi hverken annammede, ej heller lært jeg det af noget Menneske, men ved Jesu Kristi Aabenbarelse.“

Hvad var det for et Evangelium, som Paulus saa vel som de andre Herrens Apostle den Gang prædikede? Hvilke var Begyndelsesprinciperne i det? Det var Fredens, Enighedens og Kjærlighedens Evangelium — det selvjamme Evangelium, som Jesus lærte. De første Principer i dette Evangelium var: Tro paa Gud, hans Son, Jesus Kristus, og paa den Helligaand, Omvendelisse fra Synd, Daab i Band til Syndernes Forladelse og Haandspaa-læggelse for den Helligaands Gave. Disse have været og ere de Principer, som faldne Mennesker maa adlyde for at kunne komme tilbage til deres himmelske Fader; thi vi læse i Bibelen, at Gud er usoranderlig og uden Skygge af Omstiftelse; vi lære ogsaa, at han er en retsfærdig Gud. Vi kunne derfor

være forvissede om, at han ikke vil forurette selv den mindste af sine Børn, og at han fordrer den samme Lydighed mod sine Bud og Love af den Store og Mægtige som af den Ringe og Uan-
seelige. Denne Forsikring, at der hos Gud ingen Persons Anseelse er, har ofte givet mig stor Trost og været mig til Opmuntring, og jeg formoder, at mange af Eder have næret lignende Følelser.

De Sidste-Dages Helliges Missio-
nærer forkynde for deres Medmennesker,
at Herren har aabenbaret sig i disse
sidste Dage, og at han har giengivet
sit Evangelium med alle dets Gaver,
Kræfter og Bessignelser; at han har
oprettet sin Kirke paa Jordens og i
denne indsat de samme Slags Embeds-
mænd, som vare i den oprindelige Kristi
Kirke. Men det er en vanskelig Opgave
at faa Menneskene til at tro dette Bud-
skab. Hvorfor? Fordi de ere hildede
i Traditioner og bundne med Mørk-
hedens Lænker. Vantro og Bankun-
dighed om den sande Frelseningsplan
har ruget over Jordens, og Herrens
Røst har paa Grund af Menneskenes
Ugudelighed været forstummet — deres
Misgjerninger have gjort Skismisse
imellem dem og deres Gud, som Esaias
siger.

Den hellige Skrift lærer os, at der
kun skalde være „een Herre, een Tro,
een Daab,” — den Herre, Herre, Himmelens og Jordens Skaber, Troen paa Guddommen og selvfølgelig den Daab, som Frelseren, Mesteren selv, blev døbt med, thi selv sagde han: „Jeg er Vejen og Sandheden og Livet.”

Men hvorledes er Tilstanden i Ver-
den i Dag? Der eksisterer utallige
religiøse Samfund, hvis Prædikanter
alle raabe: Se, her er Kristus! Deres
Tro er forskjellig og deres Lære hinan-
den modstridende, ja endog indbyrdes,

og lige saa modstridende Kristi Lære
som den, jeg henthalde til i Begyndel-
sen af mine Bemærkninger, og som
gjorde gjældende, at Menneskene kunne
blive frelste og salige uden Betingelser.

Apostlen Paulus blev en Gang af
Guds Aaland ledet til at profetere an-
gaaende Menneskernes Børn: „Den Tide
skal vorde, da de ikke skal fordrage
den sunde Lærdom, men efter deres
egne Begjærlinger tage sig selv Lærere
i Hobetal, efter hvad der kilder deres
Øren; og de skal vende Ørene fra
Sandheden, men henvende sig til Fab-
ler.“ Hvilkens sandfærdig Profetil Hvor
bogstavelig er den ikke gaaet i Opfyldelse!

En Hob af selvvalgte eller af Men-
nesker kaldte Lærere, som ønske at blive
ansæt og hylde af Mennesker, ere
blevne antagne og ansatte som Hyrder
over dem, som vandre i Mørke og
sukke under Bankundighedens Aag. For
Løn og Betaling lade disse saakaldte
„Sjælesørgere“ sig leje til at prædike
den Guds Ord, hvis Almægtighed og
Uforanderlighed de trods deres hylle-
riske Fromhed selv ikke tro paa, efter-
som de nægte, at han er villig til at
aabenhænge sig for Menneskene nu, som
han gjorde i fordums Dage, uagtet
Bibels Lære er, at „den Herre, Herre
gjør ikke Noget, uden at han har aaben-
baret sin Hemmelighed for sine Ejendomme,
Profeterne.“

I Skriften læse vi Apostlen Petri
Formaning til dem, som skalde lede
Herrens Hjord. Den lydersaaledes: „Bo-
ger Guds Hjord, som er iblandt Eder,
og vaager over den, ikke tvungne, men
frivillig, ikke for slet Bindings Skyld,
men med Redebonhed; ikke som de, der
ville herske over Herrens Arv, men som
Monstre for Hjorden.“ Men hvorledes
er Forholdet blandt disse saakaldte Or-
dets Ejendomme, som savne guddommelig
Myndighed, fordi de enten ere selvvalgte

eller have modtaget deres „Kald“ (for en vis Gage naturligvis) af Mennesker? Forholdet er netop, som Paulus præferede, at de prædike det, som kildrer deres Øren, hvis Penge støffe dem deres Ophold. Dette er helt naturligt; dersom jeg var lejet af Nogen til at udføre en eller anden Gjerning, vilde jeg beslutte mig paa at tilfredsstille dem, som jeg arbejdede for.

Men Spørgsmålet er, om man, naar Talen er om Religion, har nogen som helst Ret til at gjøre den til en Handelsvare eller en pengeindbringende Forretning. Vi sige: Nej! Thi Frelseren sagde til sine Apostle, de, som vare kaldte af Gud: „J have annammet det for Intet, giver det for Intet.“ Hvad skal man sige om at prædike netop det, som kildrer Menneskenes Øren, blot for at tilfredsstille dem? Apostlen Paulus besvarer dette Spørgsmål, naar han siger: „Taler jeg vel nu Mennesker til Vilje, eller Gud? Eller søger jeg at tækkes Mennesker? Dersom jeg endnu tækkedes Mennesker, da var jeg ikke Kristi Tjener.“ (Gal. 1, 10.)

Følgen af den Fremgangsmåade, som er saa almindelig i Verden med Hensyn til Forkyndelsen af Evangeliet — nemlig at Mænd uden guddommelig Mændighed og „for slet Bindings Skyld“ staa fremi for at belære deres Medmennesker om hellige Ting — er, at Folk blive mistroiske overfor Religionen. Dette har sin Grund i, at de Kræfter, som findes i Kristi sande Kirke, savnes i de forskellige af Mennesker lavede religiøse Samfund.

Naar Herrens Tjenere, som repræsentere den af Gud formedelst Åabenbaring oprettede Kirke, i al Ædmighed komme frem for deres Medmennesker og bære det Bidnesbyrd, som de ved den Helligaands Paavirkning have modtaget, at Guds Evangelium er gjengivet,

og at Kristi Kirke efter er oprettet paa Jorden, bliver deres Bidnesbyrd ofte modtaget med Haan og et foragteligt Smil. Hvorfor? Fordi Menneskene foretrække at vende Ørene fra Sandheden og henbende sig til Fabler, thi de funne ikke „fordrage den junde Værdom.“

Hvad Evangeliet angaar, gjør dette aldeles Intet til Sagen. Menneskene have faaet Handlefrihed, og de kunne efter eget Valg annamme eller forlæste det frelsende Budstab. Men Herren vil en Gang kræve dem til Regnskab for deres Handlinger.

Thi har ofte tænkt paa den store Forskjel i Folks Tænkemaade med Hensyn til verdselig Handel og med Hensyn til Religion. Naar Folk skulle hjælpe, sælge eller i det Hele taget udøvere Noget, vedrørende deres Forretning og deres timelige Forhold, saa søge de altid efter bedste Evne at bruge deres Fornuft; de undersøge forsiktig, om dette eller hint vil være gavnligt for dem, og de anvende i Reglen deres Klogskab ved alstens Beregninger og Planer samtid høtte gjerne til Andres Raad, men ville i Almindelighed helst først selv undersøge forinden de afslutte en Handel eller indgaa paa Forretningsvilaar.

Man skulde tro, at naar der lægges saa uegen Omhu for Dagen i timelige eller verdslige Unliggender, burde den samme Omhu gjøre sig gjældende, hvor det angaar det Aandelige. Men desværre bruge Menneskene altfor sjældent deres junde Fornuft, naar det vedrører deres udødelige Sjæls Frelse. Mange ere kolde og ligegyldige med Hensyn til Religion; Mange tage uden videre hvad som helst, der tilbydes dem i Form af Religion, for gode Varer, forudsat at det lover dem Frelse paa lette og billige Villaar, medens meget Faar i Forhold til Menneskemassen gjøre sig

den Ulejlighed grundigt at undersøge, hvad det er, der fremstilles for dem som Evangeliet.

Vi opfordre vores Medmennesker til nojagtigt at undersøge vor Lære, og dersom de finde, at den stemmer overens med Jesu og hans Apostles Lære, da at annehmen den; i modsat Fald, da at forkaste den. Men hvo, som dommer, førend han undersøger, er ikke viis.

Alt, hvad der er Edelt og Godt — enhver Sandhed, ligemeget hvor den findes, hører Jesu Kristi Evangelium til; det indeholder Alt, hvad der er værd at leve og dø for; dets Vel-

signelser ere tilgjængelige for Alle, baade Levende og Døde, som ville vise Lydig- hed mod det.

Vader os Alle søge at leve efter bedste Lys og Kundskab, saa at vi kunne gjøre os værdige til de Trofastes Vel-signelser. Vores Omstændigheder og timelige Forhold ere forskellige, men Gud tager Hensyn til alle disse Ting, og hvis vi hver Dag søger at gøre det Bedste, vi kunne, da vil Alt blive godt med os, og vi ville til sidst opnå fuldkommen Frelse i Guds Rige. Maa Gud velsigne ethvert oprigtigt, sandhedssøgende Menneske, er min Bon i Jesu Navn. Amen!

Verdens Ende.

„Verdens Ende“ er et Udtryk som ofte bruges. Det findes i den hellige Skrift, men dets bibelske Bethydning forstaaes i Almindelighed ikke. Naar Folk tale om „Verdens Ende,“ mene de i Almindelighed denne Planets Tilstættet-gjørelse. Salomo siger: „En Slægt gaar, og en Slægt kommer; men Jordens staar evindelig.“ I Overensstemmelse med Bibelens Vidnesbyrd skal Jorden gennemgaa en overordentlig Forandring; den skal „rave som den Drukne,“ og det skal gaa dens Indbyggere, som med en jaget Raas og som med Haar, hvilke Ingen samler. „Jorden og Alt, hvad der er paa den, skal opbrendes.“ Ifølge Ørstede forvente vi en ny Himmel og en ny Jord, paa hvilken Retfærdighed vil bo. Nhere Åabenbaringer forsikre os, at „uagtet den dør, skal den vorde levendegjort igjen, og fradrage den Kraft, ved hvilken den bliver levendegjort, og de Retfærdige skulle arve den;“ den maa nødvendigvis befries fra al Uretfærdighed,

saa at den kan blive beredt for den himmelske Herlighed.

Bed „Verdens Ende“ menes derfor ikke Jordens, men de verdslige Rigers Tilstættet-gjørelse, Enden paa Forvirring og Strid og paa Djævelens, denne Verdens Fyrstes Regjering. Han og hans Tilhængere skulle bindes og denne Verdens Rige blive vor Guds og Kristi Rige. Om denne Forandrings have alle Kristne ofte, men uvidende bedet med følgende Ord: „Komme Dit Rige; ske Din Vilje som i Himmelten, saa og paa Jordens.“ Alle hebraiske Seere forudsaa de menneskelige Regjerringers Tilstættet-gjørelse og Oprettelsen af en guddommelig Regjering; de kaldte det Første „Verdens Ende“ og det Andet „Guds Rige,“ „Fredsregjeringen,“ „den tusindaarige Regjering,“ „de Retfærdiges Regjering“ o. s. v.

De Vantro kunne haane og latterliggiore disse Udsagn samt ringeagte Herrens Øster, men „Enden“ kommer lige saa sikert, som det er utalt. Teg-

nene paa, at Enden nærmer sig, vises allerede. Forberedelsens Værk for Kristi anden Tilkommelse er begyndt; det kan ikke forhindres i at gaa fremad, hverken Vanro eller Modstand kan standse det. Falske Profeters Spaadomme eller Sandsigeres og Skriftfortolkeres Gisninger have Intet at gjøre med Guds Profetis faste Ord, der ikke taale nogen egen Udlæggelse. Deres fejlagtige Beregninger forandre ikke den Almægtiges Hensigter.

Enden er nær, Satans Magt skal ophøre, Mørkhedens Herredomme skal nedstyrtes og Mennesketenes Planer til-intetgøres, thi Jesus vil regjere paa Jordens. Retfærdighed og Varmhjertighed skal haandhæves og Fordærvelsens Kilder udtorres; Dydens vil paafkjennes og holdes ubrødelig og Sandheden vil have Magten. Undertrykelse skal op-høre i Landet, og Eren skal gives til dem, som den tilhører. Den Svage vil ikke blive tilsidesat, og Fattigdom vil ikke findes mere. Den Stærke skal give Herren Eren, som den tilkommer. Jordens skal blive renset fra alle Shn-

dens Virkninger, Forbandelsen bort-tages, Krig ophøre og Fjendstab ud-jævnes. Kændstabben skal forøges og Lyset udspredes; Søret skal borttages, og Alt skal samles til Get i Kristo, baade det, som er i Himmelten, og det, som er paa Jorden; da skulle alle Taa-re aftorres, og Sorg og Smerte skal ikke findes mere, men Jorden skal blive forlost og fuldkommengjort og skal ind-tage sin Plads iblandt de Selvlysende og af Gud forhøjede Planeter, hvilke skulle bestaa evindelig. Jesu Forsoning og hans evige Evangelium ere Midlerne, hvorved denne Forandrings skal ske. Evangeliet skal prædikes for alle Folk, og de Lydige skulle indsamles for at opbygge Zion samt berede Bejen for den store Konges Ankomst. Evangeliet skal indføre Guds Regjering paa Jorden og berede et Folk til at modtage Kristus, naar han kommer for at over-tage sit Rige; fun de, som ere beredte, skulle bestaa, naar han kommer, og de skulle leve og regjere ned ham paa denne forlostes og fornøjede Jord.

Dotre.

Hvis Dotrene i Familjen tidligt fil Forstand paa, hvad deres Mødre ere for dem, da vilde de nok hjælpe dem mere i Huset, end de givre, glæde dem og spare dem for mange Bekymringer og meget tungt Arbejde. Men hvor mangen ung Pige er der ikke, som heller vil lade Moderen staa op de kolde Winter-morgener gjøre Flid paa og lave Frofost end umage sig selv dernied. Al, altid, sent og tidligt sige eller tænke de: „Det kan Moder gjøre,” og saa bliver det til, at „Moder“ stræber og slider baade Nat og Dag, indtil hun endelig dør. Kommer der Nogen i Besøg, da ere altid Dotrene nette og pænt påklædte, de have jo saa at sige kun siddet til Stads, Moderen gaar omkring og hysler med Husgjæringen, Madlavningen o. i. v. i sin almindelige Arbejdssdragt. Dotrene tænke maaste, at det ikke gior saa noje med hende; hun er jo gammel og har vel i sin Ungdom moret sig; nu maa jo Dotrene saa deres Lid dertil. Den Slags unge Piger ere aldeles forvoklede; de indse ikke, at en god Moder er, hvad der faber den sande Hygge i et Hjem. Det er fra hende, Hjemmets bedste Lykke udstrømmer. Dor hun, falder Hjemmet snart sammen. Aldrig burde en Datter glemme dette; dersor burde hun med al sin Flid bidrage til at hjælpe Moderen i Husgjæringen; hun vilde have Gavn og Glæde deraf og Moderen vilde ikke undsættes for for Tiden træt og udsildt at gaa bort fra Hjemmet til Graven.

Den 15de Januar 1894.

Jeg har ikke Tid.

Et Udttryk, som meget almindeligt bruges af Folk i Verden, er, naar der tales om Gudfrægtighed: „Jeg har ikke Tid til at tænke paa saadanne alvorlige Sager endnu; jeg skal begynde dermed, naar mine Omstændigheder forandres, naar jeg saar støtter det af Bejen, som nu lægger Beslag paa min Tid og Øpmærkhed, og naar jeg har forsøkt mig Livets Fornødenheder og er blevet uafhængig.“

Ynglingen, som gaar Livets ukjendte Skjæbne imøde, undskylder sig sædvanlig paa denne Maade, naar han af nogen mere Tænkende bliver opfordret til Forsigtighed: „Jeg er endnu saa ung, og jeg maa deltagte i de Fornøjelser, som tilbydes i Verden. De Dage, da jeg ikke saaledes kan fornøje mig komme tidsnot.“ Han siger endvidere: „Naar jeg har tabt Lysten til Verdens Fornøjelser, da, men først da vil jeg begynde at tjene Gud; nu har jeg ikke Tid dertil. Saaledes vandrer han fremad uden at have noget bestemt Maal for sig og kommer maaſſe ikke til Eftertanke, førend det er for sent her i Livet. Det Samme er Tilfældet med de fleste unge Kvinder; de have ligeledes saa Meget at udføre, at de ikke give sig Tid til at undersøge Livets virkelige Opgave, men opſætte dette, det vigtigste af alle Spørgsmaal, til de saa mere Tid.

Hvorledes kan Mogen af os være saa ubetænksom at sige: „Jeg har ikke Tid?“ Tiden er en af Herrens mange Gaver, som er os givet til vor egen Udvikling og Forælding; vi ere ansvarlige for den Maade, paa hvilken vi anvende den. Det er enhver Mand og Kvindes første Pligt, at föge at lære Hensigten med deres Tilværelse og Skaberens Øjemed med at give os den, samt siden forsøge at leve i Overensstemmelse med Guds aabenbarede Love, som ere os givne til en Rettelsor paa Livets Næbrige Sti.

Den Person, som siger: „Jeg har ikke Tid til at tjene Gud endnu,“ er en Daare, som paadrager sig en retfærdig Guds Brede paa Grund af sin Trodsighed og Ringeagt overfor de store Belsignalser, som Naadens Herre daglig uddeleter til ham.

Tiden gaar sin jævne Gang og venter ikke paa Nogen; den Dag, der er forsvunden, kommer aldrig mere tilbage, og det Aar, som nu nylig svandt hen, vil kun staa i vor Erindring som et af de Forbigangne. Maaſſe vi ville bebrefde os vor Sendrægtighed, naar vi tænke paa, hvad vi have forsømt, og hvad vi kunde have udført, dersom vi havde været mere flittige og paapasselige og vist mere Lydighed mod dem, der altid ville vort Bedste, og som fra Tid til anden tilskynde os til Varhedsbed.

Mange Mennesker ere ved vore Missionærers Bidueshyrd blevne belært om Evangeliet Sandheder, og de vide, at disse ere til deres Øphøjelse og evige Vel, hvis de annamme dem; men de opſætte, de vente, de frugte for at paatage sig Jesu Kors og Verdens Haan og Foragt. Saaledes vandre de ind i den næste Verden for at afgive Regnskab for den spildte Tid. Naar vort Liv er

udslukket og Herren falder os, da nytter det ikke at fremkomme med saadanne Argumenter som disse: „Fader, jeg har ikke Tid til at komme nu, vent endnu en lidet Stund paa mig.“

Det er ikke behageligt at vide, at Andre nu maa udføre, hvad de selv have forsømt, — dog ikke førend den bestemte Tid for saadant Arbejde er kommen. De Hellige have til forskjellige Tider været tilbøjelige til at tale paa samme Maade og til at handle usommeligt, som Personer med Kundskab om Evangeliets store og forædlende Principer ikke burde gjøre. Mange af dem have sagt: „Jeg skal begynde at opfylde mine Pligter om kort Tid; nu har jeg saa mange andre Ting at tænke paa“ o. s. v. Herren fordrer af sine Born, at de altid skulle være rede til at udføre det, som de i deres Hjerter lovede i Daabsens Bad. Det er vovelsigt at bede om Hensættelse, om mere Tid; vi have mange Beviser for denne Paastand. Hvis Israels Born — da de stode ved det røde Havs Bredder, forfulgte af Pharaos Hær, og Moses, inspireret af Guds Aaland besælde dem at gaa over det adskilte Hav — havde svaret ham saaledes: „Giv os Tid til at undersøge, om disse Mure ere bestandige, og om vi tor vove at begive os paa denne Vandring, hvad havde saa Folgen blevet? Men de gjorde ingen Indvendinger, de havde fuld Tro paa Profetens guddommelige Kaldelse, de adløde, og det gif dem godt. Lader os som et Modbillede paa dette betragte Profeten Jonas. Han blev kaldet af Gud til at udføre et Arbejde af Vigtighed, men twivlede og undveg; Folgen blev, at han fik en velfortjent Straf, stor nok til at ydmige hans Hjerte og lære ham, at „Lydighed er bedre end Offer.“

Herren, vor Fader, ved bedst, hvad der vil tjene os til Gode; han har bestemte Tider og Grænser; naar kun vi som hans lydige Born forsøge at følge de Kald, til hvilke vi ere kaldte, og aldrig opsætte Tiden, men stedse vandre paa Pligtenes Vej, da ere vi formedest Herrens Øster til os berettigede til at modtage de Befsignalser, som vi her i Livet behove for vor Tilværelsес Belvenimelighed. „Derfor, som den Hellig Aaland siger: i Dag, naar I høre hans Øst!“ (Hebr. 3. 7, 15.) „Nu er det den beejlige Tid!“

Lader os aldrig være af dem, som sige: „Vi have ikke Tid til at tjene Gud; vi have ikke Tid til at gaa til vores Fødsamlinger, ejheller Tid til at bede eller synge Sange til Herrens Øre;“ men lader os forsøge at bruge den dyrebare Tid, som er os given, til vor egen Forædling, Udvikling og Ophøjelse, samt til at virke for vores Medmenneskers Befignalser.

„Er Din Fader og Din Moder, paa det Dine Dage kunne forlænges i Landet, som Herren Din Gud giver Dig.“ I dette Bud er et Øste givet som Besonning for Lydighed mod Foreldre; mange og lykkelige Aar paa Jorden er Ønnen for Lydighed mod Guds Befsalinger og Overholdelsen af Retsfærdighedens Love. En morsommelig Fremtid forventer dem, som uden Eftertanke ringeagte Herrens Bud. Menneskenes Livsopgave skulde være at tjene Gud fra deres Barndom samt at undgaa Fristelser og Forsørerens listige Snarer, som allevegne ere udsatte for at faa os til at falde.

Maaatte vort Levnet være et Monster for Andre, og maaatte Verden forbedres ved at vi ere i den, — da have vi derved opfyldt Hensigten med vor Tilværelse.

Ankomst af Missionærer.

Følgende Missionærer fra Zion, ankom til Kjøbenhavn via Rotterdam:

Den 7de Januar, J. F. Petersen og Andrew Eskelsen fra Mantua, Boy Elder Co., og James Larsen fra Logan, Cache Co.;

Den 8de Januar, Ezra E. Nielsen og H. B. Nielsen fra Hyrum, Cache Co., Utah.

Vi byde dem alle et hjertelig Velkommen.

Afløsning.

Følgende Brødre løjes fra deres Missionsvirksomhed i Skandinavien med Tilladelse til at rejse hjem til Zion:

Eldste Chas. L. Olsen fra at arbejde paa Missionkontoret som Skriver for „Skandinaviens Stjerne.“

Eldste P. L. Rundquist fra at præsidere over Skåne Konference.

Eldste Olsen har arbejdet som Skriver for „Skandinaviens Stjerne“ i to Aar og to Maaneder, og har i denne Tid gjort sit Bedste for at gjøre „Stjernen“ saa interessant og lærerig som mulig; han har altid været beredvillig til at bistaa Missionspræsidenten i Udsørslen af hans Pligter. I Kjøbenhavns Konference har han forsøkt sig mange Venner, og i Egenskab af Sanglærer og Dirigent, for de Sidste-Dages Helliges Sangkor i denne Gren gjort meget, jormedelst Sangens Magt at bringe Folk til vores Forsamlinger, hvor de sanctidig have faaet høre Evangeliet Sandheder forklarede for dem.

Eldste Rundquist har virket hele Tiden i Skånes Konference; de sidste jeg Maaneder som Præsident.

Begge var flittige og ødle Mænd, som erhvervede sig sine Medbrodres og de Helliges Højagtelse.

Vi ønske dem nu en lykkelig Rejse og en glad Hjemkomst, at de maa finde alle deres Kjære i Livet og tilsammen med dem, høste Lønnen for deres Oposrelser i Missionens Tjeneste.

Beskikkelse.

Eldste C. F. B. Lybbert beskikkes til at arbejde i Aalborg Konference;

Eldste J. F. Petersen beskikkes til at arbejde i Kjøbenhavns Konference;

Eldste Andrew Eskelsen beskikkes til at arbejde i Aarhus Konference;

Eldste James Larsen beskikkes til at arbejde i Skåne Konference;

Eldste Ezra E. Nielsen beskikkes til at arbejde i Göteborg Konference og

Eldste H. B. Nielsen beskikkes til at arbejde i Stockholm Konference.

Alle under de respektive Konferencepræsidenters Bestyrelse.

Eldste John A. Olsen beskikkes til at arbejde paa Missionkontoret som Skriver for „Skandinaviens Stjerne.“

Afsnning og Beskikkelse.

Eldste Charles Sorensen løses fra at arbejde i Københavns Konference og beskrives til at præsidere over Skånes Konference.

C. A. Carlquist,
Præsident over den skandinaviske Mission.

Korrespondance.

Liverpool, d. 8de Januar 1894.

Præsident C. A. Carlquist.

Kjære Broder!

Som De ved, forlodte vi København med Dampskibet „Milo“ Kl. 11 sidste Torsdag Aften (den 4de d.) og vi kom til Hull i Gaar Aftes Kl. 6. Efter en 4 Timers Rejse pr. Fernbane ankom vi hertil Kl. 1.30 i Eftermiddag og blev meget venlig modtagne af Præsident Lund og de andre Brødre.

Rejsen hertil var for vort Bedkommende forbunden med Søhge, men ved trofast at holde Sengen slap vi ganske godt fra det alligevel.

Vi ere nu hyggeligt inkvarterede paa Stewarts „Nogterheds“ Hotel; i Overmorgen fortsætte vi Rejsen videre med Dampskibet »Majestic« og haabe saaledes at være i New York i Løbet af lidt over en Uges Tid.

Vi mindes med Glæde de Helliges sidste „Farvel“, og vi ønske hermed at frembære vor Hilsen til Alle i Skandinavien, som kjende os.

Alle paa Kontoret og De selv hilses endelig fra Præsident Lund og Brodrerne her saunt fra

Deres Medarbejdere

P. L. Rundquist,
Charles L. Olsen.

København, den 8de Jan. 1894.

Præsident C. A. Carlquist.

Kjære Broder!

Før længere Tid tilbage har jeg tænkt at skrive Dem nogle Linjer til

angaaende Tilstanden i Københavns Konference, hvilke mulig kunne være af Interesse ogsaa for „Stjernens“ Læsere.

Siden jeg ankom hertil, har jeg virket hele Tiden i denne Konference og har havt sand Glæde og Tilsfredshed i mit Arbejde. Udsigterne for Evangeliet Fremgang i denne Del af Herrens Vingaard ere efter Omstændighederne ganske lovende. Jeg har i den senere Tid besøgt hver Gren i Konferencen med Undtagelse af Bornholms Gren, og fra Eldste Peter Hansen, som arbejder der, har jeg de bedste Efterretninger. Vi have afholdt specielle Forsamlinger i Holbæk, Helsingør, Hillerød og Slagelse. Vi have ved disse Lejligheder lejet de største Lokaler, som kunne faas, samt averteret i Aviserne om vores Forsamlinger, og Lokalerne have i ethvert Tilfælde været sydte til Trængsel.

Bed vort første Møde i Hillerød mødte vi saa megen Modstand, at vi maatte afbryde det, men to Dage derefter holdt vi et andet Møde, hvormed vi havde bedre Held. Den bedste Orden herskede, indtil en Præst forstyrrede os. Han udtalte bebrejdende Beskyldninger mod vore Ledere samt prøvede paa at modbevise vor Lære; tillige advarede han Tilhørerne mod at lytte til vor Prædiken, mod at undersøge eller læse vores Skrifter, men gaa fra os, for at de ikke skulle blive forsørte. Han syntes at have stor Indflydelse, thi efter fortids Forløb var Lokalset saa at sige tomt. Dog tro vi, at en Del af den

Sæd, som blev udsaaet, vil bære Frugt i sin Tid.

Jeg besøgte Dernes Gren i den Hensigt at afholde en speciel Forsamling i Nykøbing, men det var umuligt at faa lejet et Lokale, paa Grund af de mange falske Rygter, som ere udspredte imod os der i Omegnen. I Kjøbenhavns Gren afholde vi fra 3 til 6 Forsamlinger i Ugen, hvoraf de fleste ere godt besøgte, af Fremmede saavel som af de Hellige. Vi have en udmærket god Søndagskole, hvor Børnene modtage mange Lærdomme henhørende til Evangeliet, hvilke ville være dem til Velsignelse gjennem Livet, hvis de esterleve dem. Vor kvindelige Hjælpeforening er ogsaa i en god og virksom Stilling og gør meget Godt ved at lindre Noden blandt de fattigere Søskende. Sangkoret er en kraftig Magnet

til at drage Fremmede til vore Forsamlinger, og Medlemmerne af Koret lægger stor Interesse for Dagen, for at opnaa en fuldkommene Udvikling af deres musikaliske Talent. Det lokale Præstedomme er mig til stor Hjælp med at rulle Værket fremad i denne By. Missionærerne, som arbejde i Konferencen, ere uden Undtagelse arbejdsmæssige og ivrige til at sprede Sandhedens Lys blandt deres Medmennesker. Selv føler jeg mig tilfreds og glad ved at være en Sandhedens Vandbærer i dette Land.

Jeg ønsker Dem, alle Herrens Tjenere og alle de Hellige, et velsignet nytt År. Maa Herren hjælpe os i at gøre hans Vilje, er mit inderligste Ønske for os Alle.

Eders Broder og Medarbejder
Adam Petersen.

Jøderne i Østeuropa.

(Fortsat fra Side 112.)

Alexander den Anden havde ivrig søgt at opmunstre Jøderne til at besøge de lærde Skoler og Universiteterne, for saaledes at rive dem los fra deres særlige Talmudstudier. Det viste sig da, ligesom i Thysland og Ungarn, at Jødernes Tørst efter Kunstdaber vakted, og at en stærk Tilstrømning til Skolerne begyndte, endog i langt større Forhold, end man skulde vente efter deres Mængde. Forældre underkastede sig de største Savn for at kunne holde deres Sønner til Bogen, og Menighederne satte en Glæde i at understøtte særlig opvakte Børn hertil. Men da den jødefjendste Stemning kom til Magten under den nuværende Kejser, indførkededes med eet Slag og uden mindste Varsel Tallet paa de jødiske Skoledrenge til en Ende, eller Thvendededel, skjønt Jøderne

i mange Byer udgjør en Tredjedel af Indbyggerne. Uden Skaansel udvistes Drengene nu af Skolerne, uagtet deres Livsbane derved helt forstyrredes*). Da det samme Bud raante Studenterne, var der mange, som i Fortvivlelse tilbød at lade sig dobe; men skjønt dette Tilbud ellers ikke vrages — indtil 1866 funde en jodist Forbryder endog hjælpe sig Straffrihed derved —, mødte det dog nu Afslag; Bestemmelserne skulde nemlig ikke alene gjelde Jøder efter Tro, men ogsaa efter Byrd. Senere kom Regjeringen dog til en anden Opfattelse og vandt saaledes nogen Tilgang til den kristne Kirke; men om

*) Senere truedes de Drenges, som sit Lov at blive i Skolerne, med Udvisning, hvis de vovede at forsomme Undervisningen af Hensyn til de jodiske Festdage.

disse „Mykristnes“ Iver for Troen har man vel nok Grund til at tvivle.

Kan man undres over, naar dette er den Behandling. Jøderne sædvanlig saa, at de da føge ved allehaande Midler at undbrage sig Myndighedernes milde Omsorg og at omgaa deres Forstrifter? Og forbausende er den Kloegt, der udfoldes i saa Henjeende. Naar en Jøde saaledes skal gjøre en Forretningsrejse og ikke tor vente at saa det dertil forsonede Pas, bringes den Udeej, at et Pas af hans Trofæller i den By, hvor han skal hen, paasore hinanden paa Skromt en Proces, i hvilken han da indkaldes til at give Forklaring. I saa Tilsælde bliver han nemlig befordret paa Statens Bekostning frem og tilbage, og naar dette er set, og han saaledes har faaet Lejlighed til at passe sin Forretning, frasaldes Sagens videre Forfolgning. Det skal heller ikke være sjældent, at en jodisk Rekrut undbrager sig Indkaldelsen ved at skjule sig, men derefter lader en Ven angive hans Opholdssted, for at Belonningen hersor kan komme hans fattige Forældre til Gode. Ved velhavende Familjer kan dette ikke gaa, thi da afkraeves der Forælbrene en stor Bode, naar Sonnen udebliver fra Tjenesten. Særlig bør nævnes den ret almindelige Fremgangsmaade, hvorved en Jøde kasser sig Sikkerhed for et Laan, han vil hde en Kristen, fordi den tydelig viser, hvor stor Tillid der i Forretningshager næres til de ilde omtalte Jøder. Der anlegges nemlig Sag af Jøden imod den Kristen for en opdigtet Fordring, og med den Kristen Samtykke faar Jøden Dom for den Sum, som det paatænkte Laan løber op til; da denne Dom altid kan kræves udført, kan han nu med fuld Tryghed give Laanet.

Jøderne ere fortrinsvis prisgivne alle de Omstændigheder, der kunne indtræde

i Myndighedernes og særlig i Regeringens Stemning. Deres Tilstand forandres kendetegnet ved hvort Kejserstiftet. Under Alexander den Forstes Regierung (1801—26) vistes oversor Jøderne den samme Baklen mellem Frisind og Tyranni, som ogsaa kom til Syne i mange andre Forhold. Snart yttredes Ønsker om at forbedre deres Stilling i Lighed med, hvad der samtidig skete i andre Lande; til andre Tider næredes Planer om at sammentrænge dem i Vherne, ja endog om at gjøre dem til en Slags Tvangsarbejdere ved nye Fabrikantlæg. Allerede den Gang udtalte en Regeringskommission (1812), at man hvertiden kunde gjøre Jøderne ansvarlige for Folkets Drifsfældighed eller for dets Fattigdom; thi Drifsfældigheden var ligesaa godt tilstede i de Egne, hvor der ingen Jøder var, og Bøndernes Kaar vare netop bedst i det sydvestlige Rusland.

Kejser Nikolaj (1826—55) optraadte imod Jøderne, ligesom imod sine andre Unoersaatter, som en stræng og voldsom Herrsker, der hensynslos greb til de haardeste Midler for at sætte sin Vilje igennem; men flere af de Stridt, han tog, have i Virkeligheden vist sig at være til Gavn for Jøderne, om de end straks modtoges med megen Uvilje. Det var ham, som paalagde Jøderne Værnepligt med Opgiveelse af den tidlige Værnefstat, og i Begyndelsen foretoges Udstrikningen paa den forsærdelige Maade, at man bortførte Drengene i en ung Alder fra deres Forældre og lod dem opdrage af raa Individuer uden mindste Hensyn til deres Fædres Tro. Ogsaa tillodes det Menighederne at frigjøre sig for saakaldte „sladelige“ Personer ved at indrullere dem til stadig Krigstjeneste og ligeledes for fremmede Jøder uden Pas, uagtet derved mangen Billkaarlighed blev mulig. Blandt de

Stadelige Personer kunde nemlig ogsaa Saadanne optages, som havde overtraadt de strenge talmudiske Forstriifter og derved forarget deres Trofæller. Endvidere forbød Kejser Nikolaj Jøderne at bruge deres gamle Dragt, hvad der i Virkeligheden væsenlig fremmede deres Tilnærmedelse til den kristne Besolning, og med stor Voldsomhed udjoges de Alle fra en bred Landstrækning langs Grænsen, under Paaskud af, at de dreve Smugleri, endstjont det er en Kjendsgjerning, at kun meget saa Jøder blevet grebne i saadan Swig. Men paa den anden Side var det under denne Kejser, at Jøderne fritoges for den dobbelte Beskatning, at de fik Adgang til de offentlige Skoler, og at der grundlagdes Nybhgder for jødiske Landbrugere.

Medens Kejser Nikolaj nærmest synes at have haft det Maal for Øje at fremtvinge Ophoret af den ydre Adskillelse imellem Jøder og Russere, samt at fremme Jødernes Overgang til Kristen-dommen og særlig til den græsk-katholiske Kirke, gif hans Søn Alexander den Anden overfor Jøderne ligesom overfor Bønderne frem efter almenmennestelige Grundsætninger og vilde gradvis forberede deres Ligestilling og Indordning i Samfundet som jævnbyrdige Statsborgere. Han ophævede de tidligere Bestemmelser, der loffede til Frafald fra den gamle Tro, saa vel som Børne-udskrivningen og den voldsomme Indrullering, og han gav Jøderne Adgang til alle højere Skoler, Valgret og Valgbarhed (om end begrænset) til By- og Provindsraad, samt til Nævningeretter; i Polen, hvor deres Stilling allerede var gunstigere fik de Frihed til at bosætte sig overalt og kjøbe Ejendom baade paa Land og i By, og endelig fremmedes delvis Overflytning til det egenlige Rusland, hvorfra de hidtil vare ude-

lukkede, idet der gaves Udgang for visse Klasser. Snart viste sig ogsaa de samme Trænger af denne humane Fremgangsmaade, som for vore komne til Syne i andre Lande. Jødernes tidligere Afsluttethed brodes, i Mængde strømmede de til Skolerne, og Landets Sprog — henholdsvis Polst eller Russif — blev ogsaa den yngre Slægts Sprog. Alt thider paa, at Kejseren vilde have gaaet videre i denne Retning, hvis ikke hans Livsbane saa brat var bleven afsluttet; men efter hans Mord i Marts 1881 kom en helt modsat Aand til Roret, fordi man almindelig troede, at Alexander den Tredje nærede personlig Uvilje mod Jøderne.

Knap to Maaneder vare hengaaede, for de affskuelige Jødeforsøgelser begyndte i det sydlige Rusland, der opfriske Mindest om Middelalderens voldsomste Optrin og tydelig godtgiøre, at Russerne staa flere Marhundreder tilbage i Kultur for de andre europæiske Folk. Maar man først læser om disse Tildragelser, fristes man uvilkaarlig til at tro Efterretningerne overdrevne; men de stemme desverre kun alt for vel overens, og der er heller ikke fra russisk Side gjort noget egenligt Forseg paa at nægte deres Sandhed. Hvad der gjør Sagen mest uhylig er, at Overfaldene paa Jøderne ere fremgaaede efter Tilskjendelse fra de Klasser i Samfundet, der burde være de mest oplyste, og udførte efter en overlagt Plan, medens Myndighederne som Regel ikke gjorde noget Skridt til at hindre eller standse Voldsgjerningerne. Man kan tydelig spore de Midtpunkter, hvorfra Forsøgelsen udgik ligesom i Straaler, og føre den tilbage til tre russiske Hovedblades Op-hidelsjer. Den udbrød ikke samtidig som et uvilkaarligt Udslag af folkelige Videnskaber, men forthastes fra Sted til Sted med Dages eller Ugers Mellemrum,

ligesom man alle Steder saa fremmede Personer blandt Ophavsmaendene og Leberne. Man kan paavise mange Tegn paa, at Bonderne, hvis Had til de jødiske Undertrækere stadig anførtes som Grund til disse Oprin, ikke nærede saadanne Følelser, og at de flere Steder let lode sig tale til Rette, medens det var Kjøbmændene og Embedsmaendene, som vare de egenlige Jødefjender. Bistnok øvedes de værste Ugjerninger af Bonderne og Byernes egenlige Bøbel, men først efterat de havde beruset sig i Jødernes Brændevinshjældere; thi da fore de frem som vilde Dyr. Ikke alene voksne Mænd mishandledes eller dræbtes, men ogsaa smaa Børn, og haade unge og gamle Kvinder voldtoges, ja skjendedes til Døde, uden at Politi og Soldater lagde sig imellem. Stundom toge de endog Del i Ugjerningerne, men som oftest nojedes de med at staa som ledige Tilskuere. Flere Steder henvendte de jødiske Menighedsforstandere sig forud til Guvernørerne og paalaldte deres Bestyrelse, thi Oversaldene blevem temmelig aabent herammende en Stund forinden; men med stor Raahed vægredede Guvernørerne sig ved at lade Soldaterne stride ind for at værge „Jødepakket.“ Enkelte Steder, saaledes i Odessa, den store Kornhandelsstad ved Sortehavet, satte Jøderne sig til Modværge og forsvarede sig godt imod Røverne, men de blev bagefter satte under Tiltale for ulovlig Brug af Baaben, medens Voldsmændene kun undtagelsesvis droges til Ansvar og som oftest slap med meget ringe Straf*). Det er, hvad man i Rusland kalder Retsfærdighed.

Efter Alt, hvad der foreligger, synes det utvivlsomt, at Myndighederne med Bethed kunde have stoppet den hele

Forsølgelse, naar de kun havde villet; de enkelte Steder, hvor de traadte op derimod, dæmpedes de straks. Betegnende for de russiske Forhold er det, at Bonderne almindelig troede paa det Rygte, som udbredtes om en kejserlig Forordning om at plyndre og fordrive Jøderne, og at Ophavsmaendene til Forsølgelsen udbredte trukte Opraab, der udgaves for at være en saadan Forordning og et Sted endog oplæstes af selve Rygens Borgmester. Derfor forlangte Bonderne et andet Sted, at en Embedsmand, som modsatte sig Angrebet paa Jøderne, skulle paataage sig Ansvaret for den Ulydighed, de vilde komme til at vise mod Kejserens formentlige Bud, og da han var villig dertil, gik de rolig hjem. I en Landsby fuld Jøderne selv ved Snildhed Bonderne paa deres Side, idet de erklærede, at saafremt der var en saadan Forordning, vilde de hellere overlade Bonderne deres Ejendom end udenbys Folk; de overgave dersor Bonderne Nøglerne til deres Huse, og nu bortjoges de fremmede Gjæster, hvorhos Nøglerne senere gaves tilbage, da det et Par Dage efter viste sig at være et falskt Rygte. Det frengaar ellers heraf, at Forholdet imellem Bonderne og Jøderne er ulige bedre, end Jødernes Fjender ville give det Udjeende af*). Til Ere for den russiske Geistlighed skal det siges, at haade Biskopper og Præster aabent udtalte sig imod disse Stjændigheder. Derimod skammede rige

*) Det er værd at legge Mærke til, hvad M. Goldschmidt forteller i sin Roman „En Jøde“ (som første Gang udkom 1845), hvor han sildrer Jødesejden herhjemme 1819. I den lille by, hvortil Stuepladsen er henlagt (Faaborg eller Nibebsfart?), var det Rygte bragt i Omloeb imellem Indbyggerne, at de af Kongen havde haaret Tilladelse til at plyndre Jøderne. Som man ser, var den selvjamme Forestilling to Menneskealbere senere udbredt i Sydsjællands Øher.

*) Kun endel Bonder blevne stude, men de egenlige Lebere gik albeles fri.

Kjøbmænd og Embedsmand — selv Politiembudsmand — sig ikke ved at høje af det røvede Gods.

Hvor mange Høder, der ligefrem mistede Livet, fremgaar ikke klart af

Beretningerne, men mange Tusinder mistede næsten Alt, hvad de ejede, thi hvad Boldsmændene ikke kunde finde eller vilde føre med sig, ødelagde de eller slog i Stykker.
(Fortsættes.)

Dødsfald.

Anne Oline Hansen, f. Brun, født i Kjøbenhavn den 22de Februar 1814, afgik ved Doden den 27de November 1893 efter to Maaneders Sygeleje.

Afdøde annammeude Evangeliet den 10de Januar 1852 og emigrerede til Utah i 1868. Hun levede og døde som en oprigtig og gudhengiven Kvinde og var trofast i Evangeliet til sit Sidste.

Margdalene Madsen, f. Jensen, født i Hojen Sogn ved Vejle, Jylland, Danmark, den 28de April 1833, afgik ved Doden i Fountain Green, Sanpete County, Utah, den 23de November 1893 efter tre Aars Videlser af Asthma og Betersot.

Den Afdøde annammeude Evangeliet den 21de Juli 1861, og emigrerede til Utah i 1878. Hun betragtede Doden som en Overgang til det Liv, hvor Sorg, Videlse og Moje ikke hjendes.

Hans Peter Clemensen, født i Abbetved, Holbæk Amt, Sjælland, Danmark, den 13de December 1823, afgik ved Doden i Newton, Cache County, Utah, den 19de November 1893.

Han blev indlemmet i Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige den 6te December 1853 og emigrerede til Utah i 1874. Han var elsket og agtet af Alle, som kendte ham, og han døde, savnet af Hustru og Børn, i fuld Tro paa en herlig Opstandelse.

Maren Nielsen, født i Frynde Sogn, Fyen, Danmark, den 30te Maj 1818, afgik ved Doden i Provo den 30te Oktober 1893.

Afdøde annammeude Evangeliet 1862, og emigrerede til Zion 1865. Hun efterlader en talrig Familie, var en trofast Sidste-Dages Hellig, og døde i Troen paa en herlig Opstandelse.

Niels Jensen, født i Viborg Amt, Danmark, den 15de Juli 1820, afgik ved Doden i Fountain Gren, Sanpete Co., Utah, den 24de Novbr. 1893, emigrerede i Aaret 1863 og boede i Spanish Fork eet Aar. Han døde trofast i Evangeliet

Inndhold.

Tale af Eldste Charles L. Olsen.	113	Afløsning	122
Verdens Ende	118	Beskrifelse	122
Døtre	119	Afløsning og Beskrifelse	123
Red. Amt.		Korrespondance	123
Jeg har ikke Tid	120	Føderne i Østeuropa	124
Unkomst af Missionærer	122	Dødsfald	128

Kjøbenhavn.

Udgivet og forlagt af C. A. Carlquist, Sankt Pauls Gade 14, 1ste Sal.

Trykt hos J. C. Bording (B. Petersen).